

На основу члана 6. став 7, члана 41. став 5, члана 42. став 4, члана 47. ст. 6. и 7, члана 56, члана 71. став 10. и члана 73. став 7. Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС”, бр. 113/17 и 91/19),

Министар финансија доноси

ПРАВИЛНИК

о методологији за извршавање послова у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма

"Службени гласник РС", број 80 од 3. јуна 2020.

Члан 1.

Овим правилником, као методологија за извршавање послова које обвезник врши у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС”, бр. 113/17 и 91/19 – у даљем тексту: Закон), прописују се: начин и разлози на основу којих обвезник сврстава странку, пословни однос, услугу коју пружа у оквиру своје делатности или трансакцију у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма у складу са признатим међународним стандардима и резултатима Процене ризика од прања новца и Процене ризика од финансирања тероризма; начин на који обвезник доставља Управи за спречавање прања новца (у даљем тексту: Управа) податке из члана 47. ст. 1–4. Закона; начин и разлози када обвезник за одређену странку није дужан да Управи пријави готовинску трансакцију у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности; начин вршења унутрашње контроле, чувања и заштите података, вођења евиденција и стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених код обвезника; листа држава које имају стратешке недостатке у области спречавања прања новца и финансирања тероризма; начин достављања података и информација Управи на основу члана 71. Закона у циљу анализе ефикасности и делотворности система за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма и начин достављања података, информација и документације од стране обвезника на захтев Управе на основу члана 73. Закона.

I. НАЧИН И РАЗЛОЗИ НА ОСНОВУ КОЈИХ ОБВЕЗНИК СВРСТАВА СТРАНКУ, ПОСЛОВНИ ОДНОС, УСЛУГУ КОЈУ ПРУЖА У ОКВИРУ СВОЈЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЛИ ТРАНСАКЦИЈУ У КАТЕГОРИЈУ НИСКОГ РИЗИКА ОД ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Члан 2.

Јавни орган, у смислу овог правилника, јесте домаћи или страни државни орган, орган аутономне покрајине, орган јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, јавна агенција, јавна служба, јавни фонд, јавни завод или комора, као и друга јавна институција која врши делатност од јавног интереса на основу: домаћих прописа, прописа страних држава и

међународних организација или законодавства Европске уније (у даљем тексту: ЕУ).

Члан 3.

Странка која се сврстава у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма може бити:

1) јавни орган који испуњава следеће критеријуме:

- (1) да се његов идентитет може утврдити из јавно доступних података,
- (2) да су начин на који врши своју делатност, као и резултати ревизије његовог пословања познати и доступни јавности;

2) јавно акционарско друштво, односно јавно привредно друштво које је котирано на берзи и које подлеже обавези објављивања финансијских извештаја по правилима берзе или по основу закона, чиме се обезбеђује адекватна транспарентност стварног власништва;

3) странка која је регистрована у, или је резидент:

(1) државе чланице ЕУ,

(2) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) са делотворним системима за спречавање прања новца и финансирања тероризма, процењеним у извештајима о процени националних система за борбу против прања новца и финансирања тероризма од стране међународних институција (ФАТФ (*Financial Action Task Force* – у даљем тексту: ФАТФ) и тзв. регионалних тела која функционишу по узору на ФАТФ, као што је Комитет Савета Европе Манивал),

(3) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) које су веродостојни извори (нпр. *Transparency International*) означили као државе које имају низак ниво корупције или друге криминалне активности,

(4) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) које, на основу веродостојних извора, попут извештаја о процени националних система за борбу против прања новца и финансирања тероризма од стране међународних институција (ФАТФ и тзв. регионалних тела која функционишу по узору на ФАТФ, као што је Комитет Савета Европе Манивал) и објављених извештаја о напретку те државе у испуњавању препорука из извештаја о процени, имају обавезе прописане законом да се боре против прања новца и финансирања тероризма у складу са ФАТФ препорукама и делотворно имплементирају те обавезе.

Странка из става 1. тач. 1) и 2) овог члана која има седиште у страниој држави може бити сврстана у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма само ако је за државу седишта испуњен и услов из става 1. тачка 3) овог члана.

Члан 4.

Странка која се сврстава у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма може бити правно лице које није јавни орган ако испуњава следеће услове:

- 1) да није лице из члана 4. Закона;
- 2) да пружа финансијске услуге;
- 3) да је регистровано у држави у смислу члана 3. став 1. тачка 3) овог правилника;
- 4) да је у држави у којој је регистровано дужно да предузима мере и радње за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма;
- 5) да се његов идентитет може утврдити из јавно доступних података;
- 6) да подлеже обавезној законској регистрацији за обављање делатности;
- 7) да је адекватно надзирано у вршењу радњи и мера из тачке 4) овог става. Адекватним надзором сматра се надзор од стране надлежног државног органа који укључује непосредну контролу интерних процедура и евиденцију података и пословне документације;
- 8) да су прописане адекватне санкције за неизвршавање обавеза из тачке 4) овог става.

Странка која се сврстава у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма може бити и пословна јединица или подређено друштво у већинском власништву странке из става 1. овог члана ако су испуњени услови из члана 48. Закона.

Члан 5.

Обвезник је дужан да провери испуњеност услова из чл. 3. и 4. овог правилника.

Обвезник је дужан да од странке прибави писмену изјаву о испуњености услова из става 1. овог члана.

Странка која се сврстава у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма и на коју се примењују поједностављене радње и мере познавања и праћења странке може бити и свако друго лице које је сврстано у категорију ниског ризика у складу са чланом 6. Закона.

Члан 6.

Следеће врсте пословних односа, односно услуга или трансакција могу бити сврстане у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма:

- 1) полиса животног осигурања са ниском премијом; уговор о животном осигурању код кога појединачна рата премије или више рата премије осигурања, које треба платити у једној календарској години, укупно не

прелази износ од 1.000 евра у динарској противвредности или ако плаћање једнократне премије не прелази износ од 2.500 евра у динарској противвредности, полиса осигурања живота за случај смрти која се не може користити као средство обезбеђења;

2) уговор о чланству у добровољном пензијском фонду или уговор о пензијском плану под условом да није могуће пренети права из тих уговора на треће лице или та права користити као обезбеђење за узимање кредита или позајмице;

3) пензија или слична накнада за запослене након пензионисања, где се доприноси плаћају одузимањем од плате, а према уговору није дозвољен пренос интереса корисника (није могуће пренети права из тих уговора на треће лице);

4) уговор о лизингу, где укупан износ лизинг накнаде коју плаћа прималац лизинга није виши од 15.000 евра у динарској противвредности;

5) купопродаја постојећег недospelог или будућег краткорочног новчаног потраживања, настала по основу уговора о продаји робе или пружања услуга у земљи и иностранству, закљученог између правних лица и предузетника где укупан износ потраживања није виши од 15.000 евра у динарској противвредности;

6) финансијски производи или услуге које се пружају по јасно дефинисаним критеријумима у смислу садржине услуге и корисника услуге, како би се проширио приступ тим финансијским услугама у сврхе финансијске инклузије и на основу претходног позитивног мишљења надлежног надзорног органа;

7) финансијски производи или услуге где прописани услови за њихово коришћење, попут ограничења *електронског новчаника* или транспарентност власништва, представљају механизам за управљање ризицима од прања новца и финансирања тероризма (нпр. неке врсте електронског новца).

Обвезник је дужан да орган надлежан за вршење надзора над применом Закона, писменим путем обавести о увођењу сваке ниско ризичне услуге у пословну понуду.

II. НАЧИН ВРШЕЊА УНУТРАШЊЕ КОНТРОЛЕ, ЧУВАЊА И ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА, ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈА И СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА, ОСПОСОБЉАВАЊА И УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ОБВЕЗНИКА

Члан 7.

Сврха унутрашње контроле из члана 54. Закона је спречавање, откривање и отклањање недостатака у примени Закона, као и унапређивање унутрашњих система за откривање лица и трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца и финансирању тероризма.

Обвезник је у обављању унутрашње контроле дужан да, методом случајног узорка или на други одговарајући начин, врши провере и тестирање примене система за спречавање прања новца и финансирања тероризма и усвојених процедура.

Члан 8.

У случају промене у пословном процесу обвезника (нпр. организационе промене, промене пословних процедура, увођења нове услуге), обвезник је дужан да у оквиру унутрашње контроле провери и усклади своје процедуре, како би биле адекватне за извршавање обавеза из Закона.

Проверу усклађености система и процедура за примену Закона, као и примене тих процедура, обвезник је дужан да спроводи једном годишње и сваки пут кад дође до промене из става 1. овог члана, најкасније до дана увођења те промене у пословну понуду.

Члан 9.

Обвезник и органи управљања код обвезника одговорни су за обезбеђивање и организацију унутрашње контроле послова који се извршавају код обвезника у складу са Законом.

Обвезник, својим актом, одређује овлашћења и одговорности органа управљања, организационих јединица, овлашћених лица и других субјеката у обвезнику у вршењу унутрашње контроле, као и начин и распоред вршења унутрашње контроле.

Члан 10.

Обвезник је дужан да сачини годишњи извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле, и то најкасније до 15. марта текуће године за претходну годину.

Годишњи извештај из става 1. овог члана садржи следеће податке:

- 1) укупан број пријављених готовинских трансакција у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности;
- 2) укупан број пријављених лица или трансакција за које се сумња да су у вези са прањем новца и финансирањем тероризма;
- 3) укупан број лица или трансакција за које се сумња да су у вези са прањем новца и финансирањем тероризма, који су пријављени овлашћеном лицу од стране запослених код обвезника а нису пријављени Управи;
- 4) укупан број успостављених пословних односа код којих је идентитет странке утврђен на основу квалификованог електронског сертификата странке или у поступку видео-идентификације, као и укупан број пословних односа успостављених преко пуномоћника;

- 5) учесталост коришћења појединачних показатеља за препознавање сумњивих трансакција (у даљем тексту: индикатори) код пријављивања трансакција овлашћеном лицу од стране запослених код обвезника;
- 6) укупан број унутрашњих контрола извршених на основу овог правилника, као и налазе унутрашње контроле (број уочених и исправљених грешака, опис уочених грешака итд.);
- 7) мере предузете на основу извршених унутрашњих контрола;
- 8) о извршеној унутрашњој контроли информационих технологија коришћених у примени одредаба Закона (обезбеђивање заштите података који се преносе електронским путем, чување података о странкама и трансакцијама у централизованом бази података);
- 9) о садржини програма обуке на плану откривања и спречавања прања новца и финансирања тероризма, месту и лицу које је спровело програм обуке, броју запослених који су похађали обуку, као и процену потреба за даљим обучавањем и усавршавањем запослених;
- 10) о предузетим мерама на чувању података који су означени као тајни;
- 11) укупан број успостављених пословних односа код којих је трећем лицу поверено вршење појединих радњи и мера познавања и праћења странке.

Обвезник је дужан да извештај из става 1. овог члана достави Управи и органима који врше надзор над применом Закона, на њихов захтев, у року од три дана од дана подношења тог захтева.

Члан 11.

Обвезник је дужан да води евиденцију о подацима и информацијама прикупљеним у складу са Законом и овим правилником у електронском облику, као и о документацији која се односи на те податке и информације по хронолошком реду и на начин који омогућава адекватан приступ тим подацима, информацијама и документацији.

Обвезник је дужан да обезбеди одговарајуће претраживање евиденције о подацима и информацијама која се води у електронском облику најмање по следећим критеријумима: име, презиме, назив правног лица, датум трансакције, износ трансакције, валута трансакције и држава са којом се врши трансакција.

Обвезник, својим актима, одређује начин и место чувања и лица која имају приступ подацима, информацијама и документацији из става 1. овог члана.

Члан 12.

Програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених код обвезника из члана 53. став 3. Закона најмање садржи:

- 1) планирани број обука на годишњем нивоу;

2) планирани број запослених који ће похађати обуке, као и профил запослених којима су обуке намењене;

3) теме из области спречавања прања новца и финансирања тероризма које ће бити предмет обука, као и теме из области ограничавање располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење;

4) начин реализације обука (семинари, радионице и др.).

Обвезник је дужан да у години за коју је донет програм о годишњем стручном образовању, оспособљавању и усавршавању запослених, а најкасније до краја марта наредне године, спроведе обуке прописане програмом о годишњем стручном образовању, оспособљавању и усавршавању запослених, у складу са чланом 53. став 1. Закона, и да о таквим обукама сачини службену белешку.

Службена белешка из става 2. овог члана најмање мора да садржи време и место одржавања обуке, број запослених који су присуствовали обуци, име и презиме лица које је спровело обуку и кратак опис обрађене теме на обуци.

Програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених и документацију везану за стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених (службене белешке, презентације и сл.), обвезник је дужан да чува у складу са чланом 95. став 3. Закона.

III. НАЧИН ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА УПРАВИ ОД СТРАНЕ ОБВЕЗНИКА И НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА ИЗ ЧЛАНА 71. ЗАКОНА

Члан 13.

Податке о трансакцијама и странкама из члана 47. ст. 1–4. Закона, обвезник доставља Управи на један од следећих начина:

- 1) телефоном;
- 2) факсом;
- 3) препорученом поштиљком;
- 4) доставом преко курира;
- 5) електронским путем преко заштићене апликације на основу споразума са Управом.

Члан 14.

Податке из члана 47. ст. 1–4. Закона, обвезник доставља на Обрасцу за пријаву готовинских и сумњивих трансакција и сумњивих активности (Образац 1), који је, са упутством за његово попуњавање, одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 15.

Обвезник податке може доставити телефоном или факсом само у случају када се односе на трансакцију или странку за коју постоје основи сумње да се ради о прању новца и финансирању тероризма.

У случају из става 1. овог члана обвезник је дужан да податке достави Управи најкасније првог наредног радног дана на један од начина из члана 13. тач. 3)–5) овог правилника.

Члан 16.

Податке о готовинским трансакцијама обвезник доставља на један од начина из члана 13. тач. 3)–5) овог правилника одмах по извршењу трансакције, а најкасније у року од три дана од дана извршења трансакције.

Ако последњи дан рока из става 1. овог члана пада на дан државног празника или у дан када Управа не ради, рок истиче протеком првог наредног радног дана.

Члан 17.

Обвезници могу достављати податке Управи електронским путем на основу споразума са Управом, на основу којег Управа издаје сертификат.

Ако обвезник не може електронским путем да достави податке из овог правилника, дужан је да податке достави на алтернативном медијуму (компакт диск, УСБ диск и др.) или у писменој форми.

Управа потврђује пријем података из овог правилника у писменој или електронској форми.

Члан 18.

Обвезник доставља податке, информације и документацију из члана 73. Закона слањем Управи у табеларном приказу на Обрасцу за доставу података од стране обвезника (Обрасцу 2), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део. Образац за доставу података од стране обвезника се налази на интернет страници Управе и попуњава се у електронској форми. Достављање података, информација и документације се врши електронским путем или на алтернативном медијуму (компакт диск, УСБ диск и др.).

Члан 19.

Органи из члана 104. Закона, Министарство унутрашњих послова, Министарство правде, јавна тужилаштва и судови достављају Управи податке и информације из члана 71. Закона у табеларном приказу на Обрасцу за доставу података из евиденција које воде надлежни органи (Образац 3), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део. Образац за доставу података из евиденција које воде надлежни органи се налази на интернет страници Управе и попуњава се у електронској форми. Достављање података и информација се врши електронским путем или на алтернативном медијуму (компакт диск, УСБ диск и др.).

IV. НАЧИН И РАЗЛОЗИ КАДА ОБВЕЗНИК ЗА ОДРЕЂЕНУ СТРАНКУ НИЈЕ ДУЖАН ДА УПРАВИ ПРИЈАВИ ГОТОВИНСКУ ТРАНСАКЦИЈУ У ИЗНОСУ ОД 15.000 ЕВРА ИЛИ ВИШЕ У ДИНАРСКОЈ ПРОТИВВРЕДНОСТИ

Члан 20.

Обвезник није дужан да Управи доставља податке о свакој готовинској трансакцији у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности у случајевима полагања дневних пазара од продаје роба и услуга странака из става 2. овог члана, осим у случају када постоји сумња да се ради о прању новца и финансирању тероризма или у случају када странка има отворен рачун код обвезника у складу са Законом.

Странка која врши трансакцију из става 1. овог члана је:

- 1) јавно предузеће;
- 2) директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије, односно јединице локалне самоуправе и организација обавезног социјалног осигурања, који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора.

Члан 21.

Обвезник није дужан да пријави Управи готовинску трансакцију у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности којом се врши:

- 1) пренос новца са једног рачуна странке на други рачун странке, када су рачуни отворени код истог обвезника;
- 2) замена новца на рачуну странке за другу валуту, а новац остаје на рачуну странке код обвезника;
- 3) орочавање новца на рачуну странке или поновно орочавање (реорочавање) новца на рачуну странке.

Обвезник није дужан да пријави Управи готовинску трансакцију коју врши странка на коју се, у складу са Законом, примењују поједностављене мере познавања и праћења странке.

V. ЛИСТА ДРЖАВА КОЈЕ ИМАЈУ СТРАТЕШКЕ НЕДОСТАТКЕ У ОБЛАСТИ СПРЕЧАВАЊА ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Члан 22.

Листа држава које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма се објављује на интернет страници Управе и заснована је:

- 1) на саопштењима ФАТФ о државама које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања тероризма и које представљају ризик по међународни финансијски систем;
- 2) на саопштењима ФАТФ о државама/јурисдикцијама које имају стратешке недостатке у систему за борбу против прања новца и финансирања

тероризма, које су у циљу отклањања препознатих недостатака исказале опредељеност на највишем политичком нивоу за отклањање недостатака, које су у ову сврху направиле акциони план у сарадњи са ФАТФ, и које су у обавези да извештавају о напретку који постижу у отклањању недостатака;

3) на извештајима о процени националних система за борбу против прања новца и финансирања тероризма од стране међународних институција (ФАТФ и тзв. регионалних тела која функционишу по узору на ФАТФ, као што је Комитет Савета Европе Манивал).

Члан 23.

Државе које примењују стандарде у области спречавања прања новца и финансирања тероризма који су на нивоу стандарда ЕУ или виши су:

1) државе чланице ЕУ;

2) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) са делотворним системима за спречавање прања новца и финансирања тероризма, процењеним у извештајима о процени националних система за борбу против прања новца и финансирања тероризма од стране међународних институција (ФАТФ и тзв. регионалних тела која функционишу по узору на ФАТФ, као што је Комитет Савета Европе Манивал);

3) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) које су веродостојни извори (нпр. *Transparency International*) означили као државе које имају низак ниво корупције или друге криминалне активности;

4) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) које, на основу веродостојних извора, попут извештаја о процени националних система за борбу против прања новца и финансирања тероризма од стране међународних институција (ФАТФ и тзв. регионалних тела која функционишу по узору на ФАТФ, као што је Комитет Савета Европе Манивал) и објављених извештаја о напретку те државе у испуњавању препорука из извештаја о процени, имају обавезе прописане законом да се боре против прања новца и финансирања тероризма у складу са ФАТФ препорукама и делотворно имплементирају те обавезе.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о методологији за извршавање послова у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС”, број 19/18).

Члан 25.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-208/2020-20

У Београду, 7. маја 2020. године

Министар,

Синиша Мали, с.р.

Прилози

Образац 1 - Образац за пријаву готовинских и сумњивих трансакција и сумњивих активности

Образац 2 - Образац за доставу података од стране обвезника

Образац 3 - Образац за доставу података из евиденција које воде надлежни органи